

zgodam in mnogim izpremembam ohranilo do današnjega dne. V prejšnjih časih, ko še ni bilo jezikovnega boja, so udje včasih peli tudi slovensko. Ko je 17. febr. 1797¹⁾ potoval nadvojvoda Karol skozi Ljubljano na Dunaj, noseč cesarju poročilo, da se avstrijska vojska ne more kosati v Italiji z Napoleonom, so ga Ljubljančani slovesno sprejeli. Tisti večer je društvo v gledišču navdušeno pelo Vodnikov konec cesarske pesmi:²⁾

Terka nam Francoz na vrata,
Dobri Fronc za nas skerbi,
Pošlje svoj'ga ljub'ga brata,
Korel rešit nas hiti, itd.

Društvo je l. 1802. dobilo vladno potrjenje, česar prej ni bilo treba. V francoski dōbi (1809—1814) je ustavilo svoje javno delovanje. Obudilo se je zopet z dohodom Avstrijcev in priredilo 26. julija 1814 baronu Lattermanu slovesno serenado. Sodelovalo je pri ustanovitvi javne pevske šole v Ljubljani l. 1815. in ustanovilo svojo pevsko šolo l. 1821. Iz te je nastala pozneje glasbena šola.

Vlada je l. 1819. naročila društvu, naj zbere cerkvene in svetne narodne napeve

¹⁾ Rakuša: Slovensko petje str. 28.

²⁾ Dimitz, Gesch. Kr. IV. 251.

po Kranjskem. Društvo je temu naročilo ugodilo. Izšle pa te pesmi niso. Kje se sedaj nahajajo, ni znano; morda tičé v kakem dunajskem arhivu.

L. 1820. je prišel v Ljubljano naš pridni skladatelj Gašper Mašek, ki je ob kongresu l. 1821. vodil italijansko opero v gledišču, in si pridobil kot pevovodja „Academije Philoharm.“ velikih zaslug. Njegovo mesto je zavzel za njim (l. 1854.) njegov sin Kamil o Mašek, ki je pri društvu sodeloval od l. 1849. Izvrstno moč je dobil zavod z Antonom Nedvėdom, ki je došel v Ljubljano l. 1856. in deloval kot pevovodja in voditelj orkestra (od l. 1858).

L. 1862. so pravila nekoliko izpremenili.

Društvo je dobilo od „Slovenije“ l. 1848. poziv, naj se preustroji v „Prvo slovensko glasbeno društvo.“ Vodstvo ni bilo teh misli, in vse je ostalo neizpremenjeno.

Letos praznuje „Acad. Philoharm.“, svojo dvestoletnico in si prisvaja čast, da je najstarejše glasbeno društvo na Avstrijskem. V kratkem bo izdalo zanimivo poročilo o svojem mnogoletnem delovanju. „Zanimivo poročilo“ pravim, ker nam mora zbujati pogled na toliko let nazaj mnogo spominov, veselih in žalostnih, in napolniti domišljijo z nekim nedopovedljivim čarom.

Nagelj vene deklici...

Sveti solnce jutranje,
v okno moje sveti!
Kaj da brhki nagelj moj
noče več cveteti?

Morebiti branijo
sapice mu sitne?
Morebiti zemljice
nima rodovitne?

Morebiti žarkov ni
gorkih kakor lani?
Ali zvezdnata ga noč
z roso več ne hrani?

— O, ne misli, deklica,
da cveteti noče, —
saj ne more dvigniti
glavice cvetoče!

Ko nekdo se vsak večer
kakor tat po prstih
bliža ga in boža ga
po zelenih brstih.

In z očmi mu žejnimi
nežni vonj izpiva...
Mladi cvet se ga boji,
pa se varno skriva — —

Silvin Sardenko.